

Rigsdagstidende.

1860. Forhandlingerne paa Landstinget. № 39.

Tolvte Session.

24de Møde.

Lørdagen den 10de Novbr. Kl. 1.

(Fortsat).

Brock (fortsat): Jeg siger derfor, at det efter min Mening er saa langt fra, at der kan være Spørgsmaal om Berettigelse til at expropriere disse Grunde, at det tværtimod forekommer mig ganske klart, at naar vi skulle expropriere hist ude, hvad vi ere nødte til for der at bygge nye Fæstningsvolde, saa ophører eo ipso den ældre Byrde; opgibe vi Fæstningsvoldene, maa nødvendigtvis Byrden falde af sig selv. Og hvis man siger: „Det gjør Krigsbestyrelsen ikke; faaer den ikke Lov til at sælge Eiendommene og faaer den ikke paa denne Maade Midler til at bygge, saa lader den Voldene blive staaende, hvor de staae,“ nu vel, saa svarer jeg: Lad den det, lad dem da blive staaende, men det er ogsaa Alt hvad I formaae; sælge Grundene kunne I ikke, dertil kunne I aldrig komme. Jeg er enig med den ærede Ordfører deri, at foreligger der to Planer, saa maa man lade Eierne have Valget. Jeg kan derfor ikke see Andet, end at der ikke foreligger noget Krav fra Almeenvællets Side, som Grundloven fordrer, og at man ikke har paaviist allermindeste Berettigelse dertil; ja, det er saa langt fra Tilfældet, at dersom der overhovedet er et Krav tilstede fra Almeenvællets Side paa Expropriation, saa er det ikke paa Expropriation af disse Grunde, men af andre — Almeenvellet, Planen af 1853 fordrer jo maaskee endog Byrdens Ved-

blivelse — og man kan ikke under Paaskud af at expropriere vinde Berettigelse til at sælge disse Grunde. Og hvad er det i Virkeligheden, man gjør og hvad er det, man vil? Hvad er det, Commissionsbetænkningen viser, at man stedse har villet? Er det Andet end at komme i Besiddelse af disse Grunde for, efterat have anvendt Bekostning paa dem, at sælge dem med Fordeel og saaledes erhverve en Fond til at bygge Fæstningsværker for? Er det Andet end en Speculation, er det Andet end at gjøre en god Forretning og tjene Penge? Er det at expropriere, eller er det maaskee ikke rettere, hvad det samme Sprog, hvorfra vi have laant hiint Ord, betegner med en ganske anden Benævnelse? Hvor skal det føre os hen, at Staten, naar den trænger til Penge, saaledes blot fordi den mener at have Haand i Hanke med nogle specielle Eiendomme, fordi den mener at have en Byrde paa dem, som den kan gjøre i Penge, at den saa troer at kunne dække Sligt med Navnet af at expropriere? Nei, det er netop Servitutens Væsen, at den ikke kan gjøres i Penge, den kan kun have en Betydning i og for den factiske Tilstand, hvortil den knytter sig, og derfor var det ogsaa heelt vel betænkt, naar min ærede Ven tilhøire (Lohmann) sagde: det er ikke en Servitut, men en virkelig Rettighed. Ja, jeg troer nu, at Servituter ogsaa ere virkelige Rettigheder; men sandt er det, den er dog altid magis facti quam juris.

Jeg kan saaledes paa ingen Maade troe, at vi tilfredsstille det Krav, som Grundloven stiller til os som Dommere, at vi skulle være fuldt overbeviste om, at der er et Krav tilstede